

langte, men ikke fik noget til Gengæld. De ere komne igen i dette Øjeblik, hvor der er Tale om at afskrive alle Godsejernes gamle Skatter uden at kræve noget til Gengæld. De komme igen. Dette Ord har gjort stærkt Indtryk paa mig, og jeg tror, det maa gøre stærkt Indtryk paa mange. Jeg tror, at det er noget uforvarligt, man her gaar til ved at give det andet Tings Flertal saa meget, uden at faa den allermindste Smule til Gengæld. Her er Tale om Skattelove, som forære Godsejerne, Hartkornsbesidderne en Statsgave paa ca. 6 Mill. Kr. Var der nu ikke Grund til at faa noget for den almindelige menige Befolkning? Man spørger sig i det hele taget: Hvad have vi faaet i de to Aar, der ere gaaede siden Systemskiftet? Ja, Militaristerne have faaet deres, Prinsesserne have faaet deres; Agravnerne faa nu deres. Men hvad faar den store, almindelige Befolkning? Den har hidtil intet faaet — ja, nogle enkelte Smuler ere faldne af, og vi vide jo ikke en Gang, om disse Smuler ville blive vedtagne i det andet Ting; det kan næsten se ud, som om man ikke vil vedtage dem deroppe.

Jeg benytter Lejligheden, da den ærede Finansminister netop har henvist til den Minister, under hvem denne Sag og mit Ændringsforslag om den kommunale Valgreform sortere, og da denne Minister er til Stede her i Dag, til at spørge ham, hvad han mener om dette Ændringsforslag, der jo falder nøje i Traad med det Løfte, den højtærede Konseilspræsident fremsatte i Kongens Have den 1. September 1901, i den Programtale, der vakte saa stor Tilslutning og Begejstring Landet over. Hvad mener den højtærede Indenrigsminister om denne Sag og dette Ændringsforslag? Og hvorfor er der endnu ikke fra Regeringens Side gjort blot det fjerneste Skridt til denne Sags Fremme? Det er der mange Landet over, der ikke forstaa. Efter at den forrige Rigsdags-samling var sluttet, hørte vi ganske vist omkring paa Møder fra mange Medlemmer i denne Sal, at der havde været baade den ene og den anden Grund til, at den kommunale Valgreform ikke var kommen frem. Snart var Grunden, at Indenrigsministeren havde været syg og derfor ikke havde kunnet forelægge den — jeg tror, at det var det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen), der særlig brugte denne Grund — og snart var det andre Grunde. Alle disse Grunde havde kun det ene til fælles, at ingen af dem duede noget,

ellers vare de vidt forskellige. Vi kunde ikke faa nogen fyldestgørende Forklaring af, hvorfor den kommunale Valgreform ikke var bleven forelagt. I Efteraaret var der sikkert mange her i Salen, der mente, — og det fik jo ogsaa sine Udtryk ved Finanslovens 1ste Behandling — at den kommunale Valgreform maatte blive forelagt i denne Vinter. Men heller ikke denne Vinter er den forelagt. Det er nu ikke alene dette, at den ikke er forelagt, som gør os betænkelige ved at lade Skattelovene gaa deres Gang, at slippe dem ud af Hænderne uden at faa Valgreformen til Gengæld, men der er kommet Tegn frem, som tyde paa, at man i selve Regeringen og i det ledende Parti bliver mere og mere kølig over for denne Sag. Des mere uforvarligt vil det da være at give sit Æble bort uden at faa en Pære til Gengæld. Der er i det Blad, den højtærede Justitsminister udgiver, fremkommet en Udtalelse, der viser den største Kølighed over for den kommunale Valgreform, ja, som gaar lige i modsat Retning af den højtærede Konseilspræsidents Programtale. Den højtærede Justitsminister erklærer yderligere om den kommunale Valgreform, at ingen kan vide, hvilken Form og hvilket Omfang den vil faa. Sagen kaldes et slet ikke eksisterende Lovforslag, som derfor ikke behøver at vække Skræk eller Modstand mod Venstre i Højrekredse, og det til Trods for, at Lovforslaget er vedtaget her med overvældende Majoritet den 13. Februar 1901.

Ja, der er i den allersidste Tid i Kredse, som staa den højtærede Justitsminister nær, fremkommet en Bevægelse, som synes at gaa lige i modsat Retning af, hvad der var dette Tings gamle Standpunkt. Jeg sigter herved til den Forholdstalsadresse, der er kommen frem i København, og hvorved man søger at faa gennemført Forholdstalsvalgmaaden uden samtidig at gennemføre almindelig og lige Valgret, hvor man altsaa ogsaa vil give noget bort til de besiddende uden at kræve noget til Gengæld for de besiddelsesløse. Det er et Skridt, et Træk, der gaar lige i modsat Retning af Konseilspræsidentens Løfte for et Par Aar siden. Den højtærede Konseilspræsident har nu lovet at give et Svar baade paa den Forholdstalsvalgadresse, der er sat i Gang fra hans Kollegas Side, og paa den Adresse om den almindelige Valgret, som til Gengæld er sat i Gang fra socialdemokratisk Side. Det er længe siden, han har lovet at svare; det var en Gang midt i Marts Maaned.